

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۶/۱۱

داکتر لودویگ آدمک
ترجمه: رحمت آریا

د افغانستان بایوگرافیکي قاموس دوهم ټوک (اووه اوياپمه برخه)

محمد نسیم نګهیت سعیدی

په ۱۹۳۳ز کال کې د بدخشان ولایت په فیض آباد کې زېږېدلې دى. په ۱۹۵۲ز کال کې له دارالمعلمینو څخه فارغ سو؛ په ۱۹۵۶ز کال کې د ادبیاتو له پوهنځي څخه فارغ سو؛ له ۱۹۷۲ تر ۱۹۷۳ز کال پورې ئې د یوه کال لپاره د لندن په پوهنتون کې په SOAS (د ختیځ او افریقایي څېړنو پوهنځي- ژ) کې زده کړه او تدریس وکړ او په ۱۹۷۷ز کال کې ئې د شیرو میاشتو لپاره په هند کې څېړنه وکړه. په ۱۹۵۷ز کال کې د کابل پوهنتون د ادبیاتو په پوهنځي کې د فارسي ژبې مدرس او په ۱۹۷۷ز کال کې د کابل پوهنتون د ادبیاتو په پوهنځي کې د استادي درجې ته ئې ارتقاء وکړه. له ۱۹۶۳ تر ۱۹۶۴ز کال پورې د ادبیاتو د پوهنځي ارگان د ادب د مجلې محرر. د معاصرې دري د گرامر په گډون د گن شمېر آثارو مؤلف او ژباړونکې. په ۱۹۷۰ز کال کې د کابل پوهنتون د هغو اساتیدو د کمیسیون غړی چې په ۱۹۷۰ز کال کې په کابل پوهنتون باندې د پولیسو برید ئې غندلی وو. د ۱۹۸۱ز کال د مارچ په میاشت کې ئې افغانستان پرېښود او د ۱۵ میاشتو لپاره ئې په پاکستان کې ژوند وکړ او د پاکستان راديو ته ئې د افغانستان د مسائلو په اړه تبصرې لیکلې. د رحمن بابا د ادبي جایزې او د سید جمال الدین افغانی د جایزې ترلاسه کونکې. له ۱۹۸۲ز کال راهیسې د کالیفورنیا په لاس انجلس کې ژوند کوي. مېرمن ئې د غلام محمد فرهاد ناسکه خور ده. مورنۍ ژبه ئې دري ده.

نجف علي نجاتي

د غلام محمد زوی د مزار شریف د سر پل په آق تاش کې په ۱۹۰۷ز کال کې زېږېدلې دى. لومړنۍ زده کړې ئې په کور کې کړې دي. په ۱۹۲۴ز کال کې هرات ته په اسلامي علومو کې د لوړو زده کړو لپاره لاړ. د حکومت په بېلابېلو ادارو کې کاتب. شاعر.

¹ -The School of Oriental and African Studies, SOAS

د پاڼو شمېره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خپر و لولئ

محمد نادر شاه نیک یار

د زکیم خان زوی په خوست کې زېږېدلی دی. د کابل له دارالمعلمینو او د کابل پوهنتون د ښوونې او روزنې له پوهنځي څخه فارغ سوی دی. د ښوونې او روزنې په پوهنځي کې مدرس او وروسته د کابل پوهنتون د رئیس اسپتانت. د غوايي له پاڅون وروسته د انقلابي شوری د سکرتریت مشر.

ډاکټر عبدالرحیم نوین

د عبدالحکیم زوی په ۱۹۲۹ز کال کې په کابل کې زېږېدلی دی. پلار ئې عبدالحکیم یو پېښوری پښتون او مور ئې تورکې وه. په ۱۹۴۷ز کال کې د نجات له لیسې څخه فارغ سوی دی؛ او په ۱۹۵۳ز کال کې د کابل پوهنتون د طب له پوهنځي فارغ سوی دی. د ابن سینا په روغتون کې د طب (ولادې) ډاکټر. له ۱۹۵۸ تر ۱۹۵۹ز کال پورې ئې پورې په میونخ کې طبابت وکړ. له ۱۹۶۸ تر ۱۹۷۱ز کال پورې د ترجمان په نوم د اونیزې طنزې څښتن او ناشر. د کابل په پوهنتون کې استاد. په ۱۹۶۷ز کال کې د کابل پوهنتون د طب د پوهنځي رئیس. په ۱۹۷۰ز کال کې د کابل پوهنتون د اکاډمیکو چارو مرستیال رئیس. ولسمشر داؤد ته نږدې وو. له ۱۹۷۳ تر ۱۹۷۸ز کال پورې د اطلاعاتو او کلتور وزیر. د ۱۹۷۸ز کال د مې له میاشتې د ۱۹۸۰ز کال د جنورۍ تر میاشتې پورې د کابل په پلچرخي کې زنداني. جرمني، بلغاریا، اندونیزیا، هندوستان او تورکيې ته ئې سفرونه کړي دي. د زمان تره کې له لور سره ئې واده کړی دی. ژبي: دري، تورکي او جرمني. په لیکنو کې ئې د چکک او ترجمان مستعار نوم کارولی دی. جرمني ته ئې پناه ورې وه او د ۱۹۸۴ز کال د جون د میاشتې په نهمې په جرمني کې وفات سو.

حاجي محمد سلیم نژاد/نژاد

د ملا عبدالکریم د زوی حاجي محمد یونس زوی په ۱۸۹۱ز کال کې په مزار شریف کې زېږېدلی دی. په لومړیو کې سوداگر وو او وروسته د مزار شریف د لرغونتون /موزیم مشر سو. شاعر. د ژباړونکي یادونه: پورته د محمد سلیم نژاد په نوم یاد سو. دا هماغه یو سړی دی. — ژ

نیاز: وگورئ: نیاز

محمد امین نیما

د خرم دل زوی په ۱۹۴۲ز کال کې په کابل کې زېږېدلی دی. په ۱۹۶۲ز کال کې د حبیبیې له لیسې او په ۱۹۶۵ز کال کې د کابل پوهنتون د اقتصاد له پوهنځي څخه فارغ سوی دی. له ۱۹۶۵ تر ۱۹۶۹ز کال پورې د کابل پوهنتون اداري او اکاډمیک اسپتانت. په ۱۹۷۰ز کال کې جرمني ته لاړ او په ۱۹۷۷ز کال کې د بوخم^[3] له پوهنتون څخه ئې په اقتصاد کې ماسټري واخیستله. په ۱۹۸۳ز کال کې د بوخم په پوهنتون کې اکاډمیک اسپتانت. په ۱۹۸۴ز کال کې په اسلامي اقتصاد کې (څېړندوی)^[4] د اقتصاد په ډگر کې د گن شمېر آثارو لیکوال.

² -Obstetrics

³ -Bochum University

⁴ -Research Associate

نعمت الله

د خلق ډيموکراتيک گوند د مرکزي کمېټې علی البدل غړی. د غوايي له پاڅون وروسته د کابل ولايت د گوندي کمېټې د مرکزي زون مشر.

ډاکټر غلام محمد نیاز

د نیاز محمد زوی په ۱۹۳۱ز کال کې په کابل کې زېږېدلی دی. په ۱۹۵۱ز کال کې د استقلال له لیسې څخه فارغ سو. په ۱۹۶۰ز کال کې کې ښوونکي د سویتزرلند د نوشتل له پوهنتون،^[۵] څخه په اقتصاد کې ډیپلوم تر لاسه کړ. له ۱۹۶۰ تر ۱۹۶۳ز کال پورې د کابل پوهنتون د اقتصاد د پوهنځي اسيسټانت. په ۱۹۶۸ز کال کې ښوونکي د جرمني د کولن،^[۶] له پوهنتون څخه دکتورا تر لاسه کړه. له ۱۹۶۸ تر ۱۹۷۸ز کال پورې د کابل پوهنتون د اقتصاد د پوهنځي پوهاند/پروفیسر. د ۱۹۷۸ز کال د اگست له میاشتې د ۱۹۸۰ز کال د جنورۍ تر میاشتې پورې زنداني سو. په ۱۹۷۸ز کال کې د وحدت ملي له بنسټ ایښودونکو څخه وو. له ۱۹۸۱ز کال راهیسې په جرمني کې ژوند کوي. له ۱۹۸۱ز کال راپه دېخوا د OSULA غړی.

محمد نیاز

د خلق ډيموکراتيک گوند د مرکزي کمېټې او د انقلابي شوری غړی. د مرکزي کمېټې CC د اقتصادي څانگې مشر.

غلام محمد نیازی

په کتواز کې زېږېدلی دی. د ابو حنیفي په مدرسې کې شامل سو او ویل کېږي چې همدلته د اخواني افکارو تر اغېز لاندې راغی. په ۱۹۵۰ز کال کې د الازهر له پوهنتون څخه فارغ سو. په ۱۹۶۴ز کال کې پوهاند. په ۱۹۷۲ز کال کې د کابل پوهنتون د شرعیاتو د پوهنځي رئیس. د عبدالرسول سیاف او برهان الدین رباني لارښود، چې له دوی سره ښه نه وو، په ګډه د جوانان مسلمان بنسټ کېښود. د اخواني په مشرتابه کې برهان الدین رباني د غلام محمد نیازی ځای ونیوه. په ۱۹۷۴ز کال کې د داوود له پلوه ونیول سو او په ۱۹۷۸ز کال کې د خلقیانو د واکمنۍ پر مهال د پنجشیر له لومړۍ بلوا وروسته اعدام سو.

میرزا نظام الدین نظام

د میرزا کمال الدین انصاري زوی. خصوصي زده کړې لري. ماورالنهر ته لار چې په بخارا کې ژوند وکړي او همدلته ښي نوري زده کړې وکړي. شاعر او خطاط. په ۱۹۲۰ز کال کې وفات سو.

محمد حسین نهضت

د چنډاول له سیمې څخه د عالم خلیفه غلام حسن زوی په کابل کې زېږېدلی دی. تحصیلات ښي په اسلامي علومو کې ول. د استقلال په لیسې کې د پارسي ادبیاتو ښوونکی. له ۱۹۶۷ تر ۱۹۷۰ز کال پورې نور احمد اعتمادي د ټولنیزو

⁵ -University of Neuchatel, Switzerland

⁶ -Cologne, Germany

اریکو د افسر په توګه مقرر کړ. د کابل پوهنتون د ښوونې او روزنې د پوهنځي د ادبیاتو ښوونکي. په ۱۹۷۹ز کال کې د خلقیاتو د واکمنۍ پر مهال د چنډاول له پېښو وروسته ووژل سو.

نظیف الله نهضت

په ۱۹۴۹ز کال کې په کنډز کې زېږېدلی دی. په ۱۹۶۷ز کال کې د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند غړی سو. په ۱۹۷۱ز کال کې د کابل د عالي دارالمعلمینو له څوارلسم ټولګي څخه فارغ سو. په ۱۹۷۴ز کال کې په بغلان کې ښوونکي. له ۱۹۷۵ تر ۱۹۷۶ز کال پورې د روښان د ښوونکو د روزنې په عالي انستیتیوت کې شامل سو. په ۱۹۷۷ز کال کې د لیسانس په درجې فارغ سو. په ۱۹۷۷ز کال کې د کنډز د ښوونکو د روزنې د انستیتیوت/ دارالمعلمینو غړی او د همدې کال د اپریل په میاشت کې د کنډز ولایت د معارف مدیر سو. د ۱۹۷۸ز کال د اګست په میاشت کې د بغلان والي؛ د ۱۹۷۸ز کال د دسمبر په میاشت کې د هرات والي. د ۱۹۷۹ز کال د مارچ په میاشت کې د غزني والي. د ۱۹۷۹ز کال د اګست له میاشتې تر ۱۹۸۴ز کال پورې د کیوبا سفیر. (ځای ئې ازهر ونيو)

سید ابراهیم نقطه یا عالمشاهي

د غزني د سید محمد علیشاه زوی په ۱۹۰۶ز کال کې په مشهد کې زېږېدلی دی. زده کړې ئې په فارس کې وکړې او افغانستان ته راستون سو او د حکومت په بېلابېلو ادارو کې ئې کار وکړ. په ۱۹۵۱ز کال کې ئې تقاعد وکړ. د مدافع وکیل په توګه په شخصي کار اخته سو. شاعر او لیکوال؛ خپل اشعار به ئې د نقطه په لقب خپرول. په ۱۹۷۹ز کال کې د چنډاول د پېښو په ترڅ کې ووژل سو.

نور بیا

ډاکټر عبدالسمع نور

د محمد هاشم زوی په ۱۹۳۹ز کال کې په کابل کې زېږېدلی دی. په ۱۹۵۸ز کال کې...

قدرمنو لوستونکو! د ښاعلي رحمت آريا د آرشيف: لينک

د پاڼو شمېره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنې د لیکنیزې ښې پاروالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ